

Savaitinė Politinių Įvykių Apžvalga

Korejos karui treji metai.

Birželio mėn. 25 d. suėjo 3 metai, kai šiaurės Koreja Maskvos įsakymu puolė Pietų Koreją. Šio iš pasalų užpuolimo, nepaskelbto karo tikslas buvo labai aiškus: paimiti visą Korejos teritoriją į komunistų rankas ir tuo būdu garantuoti Rusijai svarbų, strateginį punktą ateityje prieš Japoniją. Maskva pilnai buvo įsitikinusi, kad šis banditiškas laisvų tautų pavergimo žingsnis niekieno nebus sutrukdytas, kaip ir visi kiti prieš tai padaryti svetimų žemių pagrobimai. Šiuo kartu buvo nepramatyta. Jungtinių Tautų Organizacija nutarė neleisti Pavergti P. Korėjos.

Daugelio laisvų tautų kariuomenė Jungtinių Tautų Organizacijos vadovybėje, pradėjo atakuoti priešą. Koreja tapo karo lauku. Frontas slankiojo iš šiaurės į pietus ir atvirksčiai. Visas kraštas žiauriai sunaikintas. Miestai - griuvėsių krūvos, laukai dykumo mis virto. Šimtai tūkstančių karių krito fronte. Komunistų pozicijų atejo ginti Kinijos kariai ir Rusijos ginklai. UNO karo vadovybė neturėjo pilnos laisvės taip veikti kad komunistus išvyti Mandžūrijoje. Bijojo karo fronto praplėtimo. Prasidėjo derybos sustabdyti karo veiksmus ir prieiti prie taikos.

Bel ligi šios dienos karas dar tebevyksta fronte, nors buvo manoma, kad 25 d. birželio bus pasirašyta paliaubų sutartis.

Gal būtų ir būtų buvusi pasirašyta sutartis birželio 25, jei ne ryžtingas P. Korejos prezidento žygis paleisti visus nekomunistus, šiaurės Korejos ir Kinijos karo belaisvius. Karo belaisvių paleidimas yra įvykęs faktas ir su tuo sutinka tiek Onu tiek ir komunistai. P. Korejos vyriausybė grąsina nepasirašysianti sutarties, jei kaikurie jos straipsniai nebus pakeisti. Būtent tie, kurie liečia politines derybas po mūsų sustabdymo. P. Korejos vyriausybė reikalauja, kad trijų mėnesių laikotarpyje nepriešus prie susitarimo vėl pradės karo veiksmus ir ginklu suvienyti Koreją. Amerikos vyriausybės atstovai yra nuvykę į Tokio ir Korėjon tartis. Dar daug kliūčių ir sunkumų reiks

nugalėti ligi bus pasiekta taikos Korėjoje.

Geležinė uždanga susvyravo.

Praėjusią ir šią savaitę mašinės rusų okupuotos Vokietijos darbininkų demonstracijos ir streikai, kuriuos pasekė ir kiti kraštai, pavyzdžiui Vengrija, buvo smarkus smūgis kirstas Kremliaus politikams žandan. Šios demonstracijos aiškiai parodė pavergtų kraštų gyventojų nuotaikas ir išskleidė visus komunistų propagandos melus, kad pavergtų kraštų gyventojai yra patenkinti komunistine santvarka. Jei jiems po maskolių padu būtų gera ir patogu gyventi, tai Berlyno, Budapešto ir kitų didmiščių gatvėse nebūt pasirodę tankai ir įbeginklė minia nebūtų reikėję atidaryti kulkų ugnį, ar paskelbti karo stovį. Šimtai užmuštų ir sužeistų krito miestų gatvėse.

Dar Kremlius svetimu kraują suteršė savo rankas ir patvirtino žmogžudišką politiką, kuri susilaukė laisvo pasaulio pasmerkimo. Pasipiktinimo ir protesto rezoliucijas įteikė sovietai vyriausybės atstovams įvairių kraštų darbininkų sindikatai, kaip pavyzdžiui Anglijos, Prancūzijos, Amerikos ir kitų kraštų.

«Vokiečiai nenusilenks prieš komunistų tiraniją» - pasakė Vakarų Vokietijos ministras pirmininkas laidojant sukilimo aukas Berlyne. O Churchill atsakydamas Adenaueriui pasakė, kad negali būti vienybės be laisvės.

Rytų Vokietija gyvena didžiausias terorizmo dienas. Ligi šiol jau yra suimta virš 30 tūkstančių gyventojų. Kiek tikrumoje yra suimtų ir suaudytų tik vėliau bus galima sužinoti, nes ten veikia smarki cenzūra.

Tankais, kulkosvaidžiais, durtuvais, kalėjimais atstatys vergiją, bet laisvės pasėto grūdo iš žmonių prigimties neįstengs išrauti. Nors ir daug aukų kris, bet kova už išsilaisvinimą nenusosts. Ji bus tęsiamą ligi pergalės. Laisvės kovotojų eilės kasdien didėja. Į jas aktyviai įsijungė ir kraujo auka ant laisvės aukuro sudėjo ir komunistų pavergtoji Vokietija. Ir Lietuvos «miško broliui» - partizanui, išgirdus paskutines naujienas rytų

Vokietijoje, bus moršlinis susitipinimas kovoti ligi pergalės.

Pabėgo lenkų laivo kapitonas

Nesenai du lenkų lakūnai su lėktuvais pabėgo Danijon. Dabar vėl pranešama, kad Londone paprašė prieglaudos lenkų prekybinio laivo «Batory» kapitonas Cwicklinski ir

laipsnių. Laukai, kaip Europoje, buvo nukloti sniegu.

— Nuo ateinančio pirmadienio pataisius sugedusį generatorių, São Paulo miestas gaus daugiau elektros energijos.

— Central do Brazil geležio linijoje, Rio de Janeiro įvyko nelaimė - vienas traukinis užkibino kitą. Sunkiai sužeidė 27.

Brazilijoje

DOLERI KRITO.

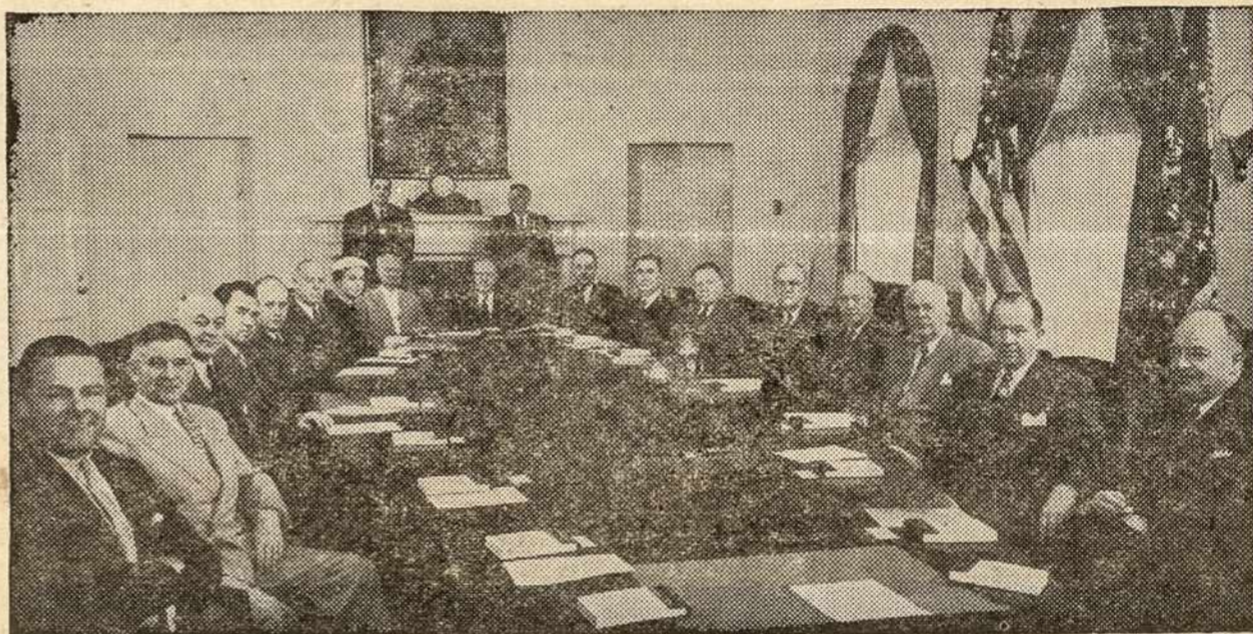
Paskutinėmis dienomis do-

AMERIKOS LAIVYNAS LANČO BRAZILIJA

Šeštadienį į Rio de Janeiro ir Santos uostus atplaukia 29 Amerikos karo laivai. Ju tarpe du didieji porta avionai «Wisconsin» ir «Missouri». Be normalių laivų įgulų dar keliauja du tūkstančiai laivyno mokyklos kadetų.

LAVYNO IR AVIACIJOS MA NEVRAI

Brazilijos pakrantėse vyks ta Brazilijos ir Amerikos laivynų ir aviacijos bendri manevrai.

Šitie vyrai valdo Ameriką ir sprendžia pasaulio likimą. Viduryje sėdi prez. Eisenhower, o aplink stalą jo pagalbininkai - ministrai. Amerikoje ministrus vadinama sekretoriais. Foto grafija nutraukta Baltuosiuose Rūnuose, kai buvo sudaryta vyriausybė posėdžio metu

laivo gydytojas Taklater. Matyt nekoks rojus ir Lenkijoje, kad bėga.

Prancūzija vis be vyriausybės

Jau bus apie pusantro mėnesio kai atsistatydino Prancūzijos vyriausybė. Bet naujos vis nepavyksta sudaryti. Šiomis dienomis prezidentas Auriol vyriausybę sudaryti pavedė Joseph Laniel. Vėda pasitarimis su įvairiomis grupėmis. Degaulistai, krikščionys demokratai, ūkininkų partija, dalis radikal socialistų žada paremti Laniel. Laniel yra didelis finansitas.

Vokiečių Policininkai Rusijon.

Žiniomis iš Naujo Brandeburgo, 700 liaudies policininkų, kurie demonstracijų metu solidarizavo su demonstrantais, buvo suareštuoti ir ištremti Rusijon.

— Lenkijoje kalėjimuos yra uždaryta tūkstantis katalikų kunigų ir trys vyskupai.

Tai bent šaltis

Šią savaitę Santa Catarina estado kalkuriose vietovėse šaltis buvo pasiekęs dešimtis

leris nuo 54 nukrito ligi 46 kruzeirų. Tai įvyko sąsąryje su nauja finansų ministerio finansine politika.

Kruzeiras nebus nuvertintas.

Finansų ministeris spaudos atstovams pareiškė, kad kruzeiras nebus nuvertintas.

Brazilijos skolos

Brazilija viso atsilikusių skolų turi vieną bilijoną dolerių. Amerikai skolinga 450 milijonų dolerių.

Gyvenimas pabrango

paskutiniais penkiais mėnesiais trisdėšimtis vieną procentą.

Finansų Ministeris

Oswaldo Aranha savo pareiškime spaudai pasakė, kad laikysis didelės taupumo politikos, mažins biurokratizmą, stengsis kaip galint greičiau išlyginti atsilikusias skolas, kelti kruzeiro vertę. Ministeris tvirtina, kad po vieno kito mėnesio bus jaučiamos naujos finansinės politikos pasekmės. O ateinančių metų pradžioje Brazilijos finansai bus tvarkingi.

Užsienyje naujo ministerio politika kas kart įgyja daugi au pasitikėjimo. Dedama daug pastangų daugiau svetimo kapitalo patraukti Brazilijon.

— Ryšium su konferencija Bernundeje numatoma dar kartą iš pagrindų persvarstyti visas priemones ir ypač tuos uždavinius, kurie kyla laisva jame pasaulyje gyvenantiems lietuviams, kad viešoji opinija nepasisuktų mums nepageidaujama kryptimi. VLIKo Vykd. Tarybos UR Tarnyba ruošia memorandumą, kuris numatytas įteikti visoms laisvosioms tautoms. Jame išdėstomi tie skaudūs patyrimai, kurių Pabaltijo valstybės turėjo santykiuose su Sovietų Sąjunga. Memorandumas bus įteiktas visų trijų Pabaltijo valstybių vardu.

— Birželio 16 d. VLIKo pirmininkas M. Krupavičius ir Vykd. Tarybos pirmininkas K. Žalkauskas išvyko į Romą pasitarti su min. St. Lozoraičiu. Be kita ko, ten norima išsiaiškinti, kokių žygių turėtų imtis diplomatai, ką turėtų atlikti VLIKas ir ką mūsų visuomenė, kad būtų pasidalinta uždaviniiais ir pats darbas koordinuotas.

— VT Informacijos Tarnybos pastangomis į prancūzų kalbą išverstas «Mažieji Katynai». Vertimas peržiūrinamas ir, stilistiškai apdorojus, bus artimiausiu laiku atiduotas spaudai.

SKAITYK IR PLATIK «MŪSU LIETUVA»

Reikalingas advokatas byloms vesti?

Nieko nelaukdamas kreipkis į

Advokata Decio Farias

Raštinė: R. Santa Teresa, 28, 6-to and. salas 604 ir 605.

(kampas Praça da Sé) Fone: 35-8240 ir 32-0064

Prof. K. Pakštas

apie Europos likimą, Lietuvos laisvę ir egziline vyriausybę

TAUTŲ FEDERACIJA. — KRIKŠČIONIŠKOS DEMOKRATI-
JOS SAJŪDIS. — LIETUVOS SIENU PROBLEMA. — LIETU-
VIŲ IŠEIVIŲ KOLONIZACIJA. — LIETUVOS. KULTŪRINIS
IŠLAISVINIMAS.

Prof. K. Pakštas, tas simpa-
tingas Lietuvos kultūrininkas,
šiemet birželio 29 d susilauks
60 m. amžiaus. Tai gilios eru-
dijos, didžios energijos, kūr-
ybingas augštaitis nuo Alau-
šų ežero, paliai Užpalius. Stu-
dijas ėjęs JAV-se ir jas vai-
nikavęs daktaro laipsniu Fri-
burgo universitete, Sveicari-
joje. Profesoriaudamas Kauno
universitete palaikė plačius
ryšius su užsieniu. Dalyvavo
tarptautiniame geografų kon-
grese Paryžiuje ir Amsterda-
me, Baltijos hidrologų konfe-
rencijoje Leningrade ir Hel-
sinkyuose, yra apkeliavęs Eu-
ropą, Šiaurės ir Pietų Ameri-
ką, Afriką, dalį Azijos. Profe-
sorius Rygos universitete,
šimtus paskaitų yra laikęs di-
desniuose kultūros centruose
JAV, Pietų Afrikoje, Skandi-
navijoje, Švedų karaliaus ap-
dovanotas Vazų ordinu. Prof.
K. Pakštas yra parašęs visą
eilę mokslinių veikalų, kaip:
Baltijos respublikų politinė
geografija, Vilniaus problema,
Baltijos jūra, Lietuvos klima-
tas, Aplink Afriką (du tomai).
Šalia šių knygų, išleistų Lie-
tuvoje, yra parašęs eilę studij-
ų anglų kalba JAV-se, straips-
nių žurnaluose bei paruošęs
eilę žemėlapių. Dabar dėsto
Duquesne Universitete Pitts-
burghe, P. Sukakties proga
paprastame profesorių pasisa-
kymų kaikuriais klausimais ir
jo atsakymus čia dedame.

Red.

Į KĄ ŠIUO METU ESATE SAVO ENERGIJĄ DAUGIAU- SIA SUKONCENTRAVUS?

- Žinoma, daugiausia laiko
ir darbo skiriu savo profesijai
- geografijai. Dėstau tris paskirus geografi-
jos kursus; viso 11 valandų

per savaitę. Šiemet pavesta
man parašyti penkių geogra-
fijos dalykų naują programą.
Su tuomi pasikeičia vadovė-
liai ir apskritai atsiranda dar-
bo, naujo pasiruošimo.

— KAIP PRAKTIKOJE VYS TOSI EUROPOS TAUTU FE- DERACIJOS IDĖJA?

— Federaciniai sąjūdžiai,
man rėdosi, niekuomet netaps
masiniais. Žmonių masės ir
netgi inteligentija, pajėgia gal-
voti tik trumpalaikiais termi-
nais, net ir tuomet kai ištisos
tautos žudomos. Mirtis ar vi-
siško nuskurdymo pavojus la-
bai menkai jaučiamas, tad ir
išsigelbėjimo norai nėra dide-
li nei tinkamai organizuoti.

Prof. Kazys Pakštas

Vidurinės Europos federaci-
nių klubų sąjūdis yra tik dalis
visos Europos Sąjūdžio. Bet
Europai gal teks pamatyti dar
daugiau sąsūrų, kraujo, var-
gų ir griuvėsių pirmiau, ne-
gu ji ryšis susijungti į fede-
raciją ir bendrai gelbėti save
ir savo puikią, laisvą kultūrą.
Federalizmui skiriu daug dė-

mesio ir energijos, bet kol
kas dar nematau šviesuome-
nėje palinkimo prie to darbo
dėtis ar jį labiau paremti. Vis
dėlto yra įdomu vienminčiams
susirinkti ir pasvarstyti liki-
minius žmonijos klausimus
kad ir akademiniame plotmėje.

— JŪS, BERODS, DALY- VAUJATE KRIKŠČIONIŠKO- SIOS DEMOKRATIJOS SAJŪ DYJE. KAIP JIS STIPRUS IR KOKIU NEŠA VILČIU?

— Vidurinės Europos Krikš-
čionių Demokratų Unija kovo
vidury turėjo pirmą savo kon-
gresą New Yorke. Jo dalyvi-
ai gerokai nustebino Ameri-
kos suinteresuotus politikus
savo darbo darnumu, sutarimu,
vienybė ir pajėgų gausumu.
Tad tarp keturių politinių Eu-
ropos internacionalų Washing-
tono aktyse krikščioniškasis
dabar atsistojo pirmoje vieto-
je, seniau gi jis buvo lig ir
antroje vietoje. Tad supranta-
ma, kad jis susilaukė naujų
simpatijų. Dideliu stiprumu
labai girtis nepritiktų, nes
joks tremtinių susibūrimas
šandien negali būti lemiančiu
veiksniu pasaulio valdovų su-
sirinkimuose. Yra vilčių, kad
per šį laiką per šį inter-
nacionalą (ir kitus) tarptauti-
niai šiuokštumai bus kiek iš-
lyginti ir gal bus praskintas
kelias į vieningesnį laisvinimo,
paskiau gi, ir atstatymo darbą.

— KOKIUS ZYGIUS SIŪLY- TUMĖTE DARYTI LIETUVOS SIENU PROBLEMOMS SPRES- TI?

— Logiška būtų, kad grei-
čiau lietuviai ir lenkai suda-
rytų savas koalicines valdžias.
Jos galėtų skirti mišria sienų
komisiją po lygų skaičių spe-
cialistų iš kiekvienos tautos.
Po išsamių derybų, gal būtų
pasiekta tinkamo susitarimo.
Kitas metodas, mažiau oficia-
lus, būtų pradėti sienų klau-
siais pasitarimus krikščioniš-
kame ir žalfajame internaci-
onale abiejų tautų delegaci-
joms. Gal išdygtų du projek-
tai, kurie paskiau galėtų būt
kaip nors suderinti Internaci-
onalų sprendimai gal nebūtų
valdžioms privalomi, tačiau

Benys Rutkūnas

LIETUVAI

Dainuojančių girių, smūtkelių šalie,
kas atstos nesvetingoj klajonėj tave?
Margos lankos ir rūtų darželiai žali
iš tolo man dvelkia gaiviaja srove

Susižeidęs dygiuos išfrėmimo keliuos,
aš, it beržas, išrautas iš žemės gimos,
kankinčios ilgesy — ar guluos, ar keliuos —
nei aukščiausi kalnai man tavęs neužstos!

Vai, girdžiu tu šaukiesi savųjų vaikų,
sutrypta ir nualpus tautų vieškely,
o padangėje tavo tamsu ir klaiku,
ir pagalbos iš niekur prišaukt negali.

O tikėk, jie sugriš, tarsi paukščiai, visi
iš svečių tolimųjų kraštų —
it žvaigždė pro miglas patekėsi šviesi,
vėl laisva ir šventa kelsies tu!

1947 m.

moralinė jų įtaka labai giliai
siekty savose tautose ir did-
žioje sostinėse. Šiais laikais
aš sutinku jau gana daug len-
kų, kurie nebenorėtų Želigows-
kio žygius pakartoti Pabrėžiu,
kad sienų klausimais lengviau
būtų susitarti prieš karą, ne-
gu karui einant.

— AR JAU NEBĖRA GALI- MYBĖS KOMPAKTINEI LI- TUVIŲ IŠEIVIŲ KOLONIZA- CIJAI ORGANIZUOTI?

— Lietuvių kolonizacijos ga-
limybės kas metai nyksta.
Baltųjų apgyventuose kraštuose
mūsų kolonizacija nepasi-
reki tautinių tikslų; galop,
jos niekas ir neleistų. Rytinė
je Afrikoje tarp 5 ir 20 para-
relių (pietinės platumos) augš-
tumoje tarp 800 iki 2.000 me-
trų dar būtų vietos autonomi-
niam vienietui įsikurti. Tačiau
dabar gal jau nebeturėtume
nei tūkstančio savanorių, ko-
kiam lietuvybės reikalui pasi-
švesti. Didžiama juk jau pato-

giai įsikūrė ir niekur nebene-
rės pajudėti ir savo patogumų
sumažinti. Nutautėjimas yra
daug patogesnis ir nepalygi-
namai lengvesnis už koloniza-
ciją, tad daugelis ir eis tuomi
tradiciniais keliais...

— KOKIUS PASIRUOŠI- MUS TURĖTUME DARYTI IŠLAISVINTOS LIETUVOS KULTŪRINIAM IŠLAISVINI- MUI NUO OKUPANTŲ AT- NESTINIO AZIATIŠKO RAU- GO?

— Šitas klausimas daug di-
desnis už mane. Jį atsakyti
reikia gerai apgalvotos kele-
riopų specialistų nuomonės.
Agronomai, inžinieriai ir eko-
nomistai turėtų ruošti savo
apibendrintą planą. Lietuvoje
nebebus likę jokių laisvam
žmogui priimtinių įstatymų ko-
dekso. Šie įstatymai jau da-
bar turėtų būt atsargiai ruo-
šiami ar bent jų gairės nusta-

(Nukelta į 4 pusl.)

Jurgis Mantas

Kruvinas Teroras

(Iš knygos «Lietuva Bolševikų okupacijoj»)

Dievas yra meilė.

(1 Jon. 4, 8)

Kiekvienas, kuris nėra teis-
sus, yra ne iš Dievo, taip pat,
kas nemyli savo brolio.

(1 Jon. 3-10).

Nėgalėdami lietuvių tautos
palenkti prie komunizmo, bol-
ševikai ryžosi ją išnaikinti.
Jie griebėsi kruvino teroro,
kurį jie buvo pradėję vykdyti
jau okupacijos pradžioje,
bet kuris aukščiausio laipsnio
pasiekė 1941 metų birželio
mėnesį, kai prasidėjo masinis
lietuvių trėmimas į Sibirą ir
žudynės.

Karui tarp Vokietijos ir So-
vietų Sąjungos kilus ir bolše-
vikus iš Lietuvos išvijus, pa-
aiškėjo daug paslapčių, dengu-
sių ligi tol komunistų darbus.
Gyvais išlikę kaliniai, kalė-
jimuose rasti dokumentai įga-
lina dabar nors kiek suprasti
tą bolševikų kruvinąjį pamišį-
mą.

Kad tai nėra normalių žmo-
nių darbas, ryškiausiai liudi-
ja masinės politinių kalinių
žudynės, įvykdytos Rinių miš-
kely, netoli Telšių, kur buvo
nužudyti 76 kaliniai, jų tarpe

du raudonarmiečiai.

Pagal Telšių kalėjime ras-
tus dokumentus, dalis politi-
nių kalinių buvo suimta prieš
11 mėnesių, kita - vos tik dvi
savaiti prieš karą. Tie kurie
buvo suimti seniau, matyti,
buvo žiauriai tardomi, nes
kalėjime buvo rasta kruvinų
marškinių ir šiaip kraujo pėd-
sakų, bet tai, ką gydytojų ir
ekspertų komisija patyrė Rai-
nių miškely, kai buvo atkasti
visi nužudytieji, kelia pasibai-
sėjimo.

Pagal liudininkų parodymus
egzekucija prasidėjo trečią
karo dieną. Politiniai kaliniai
po vieną buvo šaukiami į ka-
lėjimo raštinę. Čia jiems liep-
davo sakyti raidę a. Kai ka-
linys tą raidę tardavo, stovį
už jo nugaros budeliai jį pa-
žabodavo, priverždama atinę
žiauną prie kaklo. Taip viela
ar darbiniai laikėsi pažabo-
tus kalinius čekistai sumetė į
sunkvežimius ir apkaišė juos,
kad žmonės nepamatytų, med-
žių šakomis, išvežė į Rinių
miškely, esantį už trijų kilo-
metrų nuo Telšių. Kaip prie
kalėjimo, mieste, taip ir miš-
ke, buvo daug tankų, kurių

burzgas turėjo nuslopinti
kalinių dejavimus ir pagalbos
šauksmus.

Miškelyje visa buvo iš anks-
to kankinimams parengta: ver-
dantis vanduo, elektros maši-
nos, vielos rimbai, peiliai ir
kita.

Egzekucija vyko visą nak-
tį. Jos padarai - pasibaisėtinai.
Visi politiniai kaliniai buvo
čia nužudyti, sveiko proto žmo-
guį neįsivaizduojamomis kan-
kinimo priemonėmis. Baisiau-
sia tai, kad tie visi kankini-
mai vyko ne dėl to, kad iš
kalinių buvo norėta išgauti ko-
kių nors prisipažinimų, (kali-
niai buvo tardomi vienuolika
mėnesių Telšių kalėjime), bet
tik kad patenkinti beprotišką
sadistinę aistrą.

Komunistai čia savo aukas
svilino ant laužo, degino jas
ugnimi ir elektra, plikino jų
rankas ir kojas verdančiu van-
deniu... Kaliniai čia buvo dau-
žoni šautuvų buožėmis, vielų
rimbais, pliaustomi peiliais, ba-
domi durtuvais... Nužudytieji
čia kaliniai buvo rasti išlaužy-
tais rankų ir kojų kaulais,
durtuvu subadyti, nuluptomis
odomis, nupiaustytomis ausi-
mis, išbadytomis akimis, ištrau-
ktais liežuviais... Daugumai
kalinių sutriuškinti galvos kau-
šai, smegenys ištaškytos, žod-
žiu, jie buvo taip sužaloti, kad
iš 76 nužudytųjų artimieji ir
giminės galėjo atpažinti vos

kelis. Visa tai liudija, kad ko-
muistai tą pasibaisėtiną darbą
vykdė tik savo iškrypusiems
jausmams patenkinti. Budeliai
buvo apinti negirdėtai šlykš-
taus lytinio pamišimo: kuo ne
visiems politiniams kaliniams
sužaloti lyties organai, o kai
kuriems - net į burną sukišti.
Čia, miškelyje, buvo nukankin-
ta 11 mokinių, 14 tarnautojų,
16 ūkininkų, 4 darbininkai, 3
policininkai, 3 mokytojai, 2
kariai (rusai), pašto viršininkas,
šoferis, dvarininkas, advoka-
tas, siuvejas ir t. t., net
vienas... bedarbis.

Nužudytuosius kalinius bol-
ševikai sumetė į tris duobes,
ir jas užkase, susėdo į tankus
ir išvažiuojo Rusijos kryptimi.
Egzekucijos vietoje liko elek-
tros dinamo - mašina, katilas
vandeniu virinti ir keletas ki-
tų kankinimo įrankių...

Kaip suprasti šį pasibaisėtu-
ną, doram žmogui neįsivaiz-
duojamą žiaurumą? Juk jeigu
bolševikai norėjo tik sunaikinti
politinius kalinius, galėjo
juos sušaudyti kalėjime. Jei-
gu jie norėjo įbauginti vietini-
nius gyventojus, parodyti jiems
savo galią, įgrasinti, kad lie-
tuviai prieš bolševikus neko-
votų, tai kam budeliai savo
kruvinos egzekucijos aukas
paslėpė?

Egzekucija Rinių miškelyje
yra tik dalelė to milžiniško
kruvino teroro, palietusio Lie-

tuva birželio mėnesio pasku-
tinėmis dienomis. 480 Lietuvos
vietų siautėjo įsiute karštai
ją čekistų budeliai, visur pa-
likdami išniekintų aukų!

Kad komunistams teroras
yra valdymo priemonė, tai
aišku kiekvienam, kuris jų
režimą yra kiek arčiau paži-
nęs, bet kad jų įstatymai tėra
tik dekoracija, nedaug kas tai
žino. Petrašiūnų pavyzdys ro-
do, kad be sadizmo bolševikų
teroras niekur neapsieina:

Kauno priemiestyje, Petra-
šiūnuose, katalikų kapinams
skirtame 8 ha sklype, bolše-
vikai įrengė vietą slaptoms
savo teroro ankoms laidoti.
Aptvertame plote buvo pasta-
tytas namelis, kuriam gyveno
tik sargas su pora šunų. Sar-
gas nė su vienu žmogumi nie-
kuomet nekalbėdavo, niekur
neišeidavo. Bet už tat kas nak-
tį į kapines atvažiuodavo NK
VD sunkvežimis, kartais - du.

Visa tai vyko dar toli prieš
karą. Apylinkės žmonės įtarė,
kad kas nors negera sklype
vyksta bet tik po karo paaiš-
kėjo šurpi Petrašiūnų paslap-
tis. Čia buvo laidojamos če-
kistų aukos. Bet keista. Kau-
no kalėjimo raštinėje surasti
dokumentai rodo, kad toks ir
teks pilietis nuteistas ištremti
į Sibirą, o to piliečio lavonas
surandamas Petrašiūnų kapi-
nėse. Kodėl čekistai net savo
«teismo» nutarimų nevykdė -

(Tęsa iš 2 pusl.)

tomos mūsų juristų kolegijos ir geriau būtų, jei visų trijų Baltijos respublikų juristai su tartinai ruošytų vienodus įstatymus.

Azija bus jau gan giliai įleisti šaknis Lietuvos žemė. Spėčiau, kad gal dar grįš Lietuvon apie 10.000 ar 15.000 tremtinių iš tuzino gan skirtingų kraštų, su skirtingais patyrimais ir polinkiais. Kiekvienas norės remtis savo skirtingu patyrimu ir girs jam jau įprastą kraštą. Sunku įsivaizduoti, kiek čia bus nuomonių margumo ir chaoso. Man labai norėtųsi, kad tremtiniai pervežtų Lietuvon bent vieną didelę ir jai reikalingiausią politinę dovaną: dabar jau sulietų apie dešimtį savo partijų į kokias dvi stambesnes partijas su neperdaug skirtingomis programomis. Ir čia svetur jau kiek pasipraktikotų sutartinai dviejose partijose dirbti. Tai būtų pati didžiausia auka ir kartu ginklas barbarijai nugalėti ir baltojo žmogaus tradicijoms Lietuvon sugražinti. Tuomet būtų daugiau jėgos, daugiau optimizmo, daugiau pasitikėjimo savų pačių sugebėjimais. Bet man kartu rodo, kad mūsų šviesuomenė permaža turi protinio lankstumo, kad galėtų suprasti mūsų nelaimės didumą, bausių ją ir prieš politikų nuodų stiprumą. Dvasiškijs Lietuvos dabar jau tik ketvirtą dalį beliko, po kelių metų vargiai jos liks dešimta dalė. Tačiau senesniuose žmonėse bus išlikę labai stipro ir gilans religinio sentimentų, kurs dabar taip ryškiai prasiūša iš partizanų širdžių. Mažas belikęs dvasiškijs būrelis turės labai apgalvotai ir taktingai vykdyti misionierių darbą, organizuoti krikščionių bėgėlių likučius. Bendrai gi, visiems lietuviams dabar labai svarbu sumažinti tarpusavio karingumą ir visą jį mobilizuoti ir nukreipti prieš svetimus įsibrovėlius. Klausimas platus, ir šiūom kartu nepajėgsiu pilniau jį atsakyti.

— AR NEBŪTU LAIKAS SUDARYTI EGZILINE VYRIAUSYBE?

Mūsų šventovė — Pazaislio bažnyčia.

— Labai seniai jau laikas ją sudaryti... Man rodėsi, kad karui prasidėjus 1939 m. rugšėjo mėn. buvo tinkamas laikas prezidentui A. Smetonai sudaryti laikinai slaptą mažą vyriausybę ir seimo branduolį ir neįvykdyti jį užsienio, vėliau prie jos prisijungiant ir pačiam prezidentui. Ta vyriausybė būtų gavusi savo funkcijas pradėti, kai tik maskoliai pavergs Lietuvą. Valstybės Departamente patyriau, kad Vlikas pagal jų nuomonę realizuoja tikresnę ir pastovesnę vienybę, negu keli neįvykdyti komitetai pas mūsų šiaurinius ir pietinius kaimynus. Mūsų galingieji draugai labai nori, kad mes vieningai dirbtume ir draisiu reikštumės, sukurdami savo pagrindinius valdžios organus. Po kai kurio laukimo mūsų valdžia vis dėlto būtų ir svetimų pripažinta, nors keli mūsų valdininkai to ir nenorėtų.

«Draugas»

— Pasirošimai didžiajam lietuvių saskrydžiui Vašingto ne eina visu sparčiu. Iškilmės pradėdamos birželio 20 d. Ypač gyvas susidomėjimas, rodomas dailės paroda, kurią organizuoti ėmėsi dail. V. K. Jonynas ir muzikiniu koncertu, kuriame su vietos sinfoniniu orkestru pasirodys pian. A. Kuprevičius, be to. Čiurlionio ansamblis ir kt. Iškilmėse dalyvaus daug žymių amerikiečių asmenybių. Saskrydžio garbės pirmininku sutiko būti JAV viceprezid. R. Nixonas, o pirmininku ats. gen. Wedemayeris.

— Rusų emigrantai Vokietijoje pastaruoju metu rodo gyvą veiklą. Gegužės 6 d. Munchene buvo sušauktas vad. 4-sis rusų emigrantų kongresas. Jį atidarė kalba rusų emigrantų Vokietijoje pirm. Dr. N. Fabricius; jį prezidiumą buvo išrinkti ats. gen. Golubincevas, kunigaikštis Trubeckoj, Dr. S. Joninas, I revenka, Mosički-

nas ir G. Prasolovas. Kongresą telegrama sveikino Vokietijos vid. reik. min. Lehras, be to, Muncheno vyr. burm. T. Wimmeris, užsieniečių pa bėgėlių Vokietijoje pirm. Dr. O. Pirkmaieris, serbų tautinės sąjungos atstovas Momeilo ir kt. Iš lietuvių stebėtoju buvo nuykęs VLIKo narys J. Kairys.

Ankstesnieji rusų emigrantų kongresai yra buvę Stuttgarte, Munchene ir Frankfurte. Gegužės 5 d. Rosenheime posėdžiago rusų tautinė sąjunga RONDD, gegužės 6 d. Munchene Rusų Tautinė Sąjunga.

— Australija. ALB krašto valdyba nutarė kasmet rengti lietuvių menininkų, gyvenančių Australijoje ir N. Zelandijoje, meno parodas. Siemėtoji paroda rengiama rugšėjo 7-19 d. Sidny. Tam reikalui sudaromas specialus fondas susidariusioms išlaidoms apmokėti. Melburne suruošta me didžiuliam Anglijos karalienės vainikavimo proga koncerte gegužės 25 d. programoje dalyvavo ir D. Nasvytė šokėjų grupė. Reklaminiame programoje buvo paskelbtas nueitas D. Nasvytės kaip šokėjos kelias ir pabrėžta, kad jos įsteigtoji Melburne mokykla yra pirmoji šios rūšies mokykla šitame kontinente. Melburne išėjo «Sekmadėnio» priedo neperiodinis leidinys «Švyturys» Nr. 2.

Lietuvių saskrydis Strasburge

Sekminių švenčių proga Strasburge įvyko platesnio pobūdžio Prancūzijos lietuvių suvažiavimas - saskrydis. Kadangi siemėtoji sueina 700 m. nuo Mindaugo vainikavimo pirmoju Lietuvos karaliumi, tai Lietuvių Sąjungos valdyba ėmėsi iniciatyvos suorganizuoti atitinkamą to didelės istorinės vertės įvykio minėjimą. Minėjimas buvo pradėtas pamaldomis; iškilmingas mišias atlikė ir patriotišką pamokslą pasakė kun. Krivickas. Po pamaldų įvyko iškilmingas minėjimo posėdis. Gražiai

(Pabaiga 4 pusl.)

Alė Rūta-Nakaitė

PRISIKELS

Vieni rusais vadina mus, lenkais
kiti laiko be galo mažais —
Atminimuose rūtos man lenkias,
ir tos dienos - pradėjusios žaist.

Mes nežinomi knygose, miestuos,
pakeliui mes po kojų didžių.
Anos dienos į dulkes nusviestos,
rūtos paliktos, laužyt ir džiūt.

O širdis mūsų nuosava, aiški,
o daina Nemunėlio tyra —
Tankai mūsų širdžių nesūtraikys,
tremtiniai savo žemę atras.

Jūs laikykit mus rusais ir lenkais,
Jūs vaidinkite mus ir mažais —
Mūsų rūtos ir vėtrose lenkias,
ir prisikelia dienos vėl žaist.

1946 m.

lieka paslaptis. Ar gi jiems kas naktį reikėjo tenkinti sądistinius polinkius?

Visi Petrašiūnuose surasti lavonai, kaip žinovų komisija nustatė, dažniausiai nužudyti plaktuko smūgiu į galvą. Lavonai sužaloti. Prie kai kurių aukų buvo rasti drabužių ryšulėliai, kuriuos politiniai kaliniai buvo pasiėmę kelionei į Sibirą. Kodėl jie nužudyti Lietuvoje - niekam nežinoma. Ypatingi kankinimai vyko Kretingoje. Rasta lavonų nukirstom galvoms, nuo rankų, kojų buvo numauta oda... Vie nuolyno sode, kur vyko kankinimai, rasta ugniavietė, kur buvo sivilinami kaliniai, ir žmonių rankų odos liekanos.

Raseiniuose, kalinių lavonus atkasus, - vėl toks pat klaikus vaizdas: sutrupinti kaulai, supiaustyti, subadyti kūnai, sužaloti lyties organai...

Kaune, prie IX forto - tas pat.

Panevežy bolševikai nužudė 24 cukraus fabriko darbininkus, tokio pat būdu, kaip Rainių miškely. Darbininkus atvežė sunkvežimiu į lauką, liepė išsikasti duobes, paskum nukankintus statė prie duobės krašto ir šaudė. Į duobes kritę sužeistieji buvo kartu užkasti su nušautaisiais. Tame pačiame Panevežy bolševikai žiauriausiu būdu nukankino daktarą Mačiulį, atitrau-

kę jį nuo operacijos stalo išligoninės, kur jis teikė pagalbą sužeistiesiems. Panašus likimas ištiko ir kitus du gydytojus: Gudonį ir Zemgulį. Jie, po kankinimų, buvo sušaudyti, kaip ir gallestingoji sesuo Kamauskienė, kurią prieš tai budeliai dar išniekino. Zarasuose, Rokiškyje, Ukmergėje ir šimtuos kitų vietų - teroras, teroras, teroras.

Bet visu siaubingumu bolševikų teroras pasireiškė Pravieniškėse. Šioje priverčiamojo darbo stovykloje bolševikai kalino 450 žmonių, daugumoje Lietuvos ūkininkų, neįstengusių atiduoti bolševikų valdžiai grūdų rekvizicijos. Jie buvo sušaudyti iš kulkos vaidžių! Maža to, kad bolševikai išžudė čia kalinius. Jie taip pat sušaudė visus šios stovyklos administracijos tarnautojus, viso apie 50 žmonių, su šeimomis ir mažamečiais vaikais.

Keletas kalinių išliko gyvi šioje kruvinoje egzekucijoje, jie tai papasakojo apie šį siaubingą įvykį.

Darbininkas Gailius Kazys, gimęs 1920 m. liepos 2 d., Tau ragės apskr., parodė: Buvau suimtas 1941 m. gegužės mėn. ir apkaltintas sovietų valdžios šmeižimu ir važiavimu nelegaliai geležinkelio. Nors kaltė nebuvo įrodyta, buvau nuteistas kalėti. Iš Šiaulių atvežė į

Pravieniškės birželio 7 d. Dirbome prie durpių. Dirbo visi: ligoniai ir sveikieji. Turėjome išdirbti administracijos, dažnai pagal ūpą, nustatytą normą. Normos būdavo labai sunkios ir dažnai jų neišdirbdavom. Pvz., 35 žmonės per dieną su viena mašina turėjo pagaminti 12.000 durpių plytų. Normos neišpildžius, buvo mažinamas maisto daviny, kurį sudarydavo 1 kilogramas duonos, 10 gramų cukraus ir veik vieno vandens sriuba. Pirmą kartą duonos daviny buvo mažinamas ligi 700 gramų, antrą - ligi 300 gramų. Labai dažnai bausdavo karceriu. Daug nukentėdavo silpnesnieji ir ligoniai, nes iš jų, kaip ir iš sveikų, vienodai reikalavo dirbti.

Apie 16 valandą mūsų stovyklą apsupo keitų šimtų bolševikų raudonarmiečių dalinys ir ėmė šaudyti į kalėjimo barakus. Tuoj po to pamatėme, kad raudonarmiečiai nusivarė į mišką 17 mūsų prižiūrėtojų ir sušaudė. Pasigirdo sprogimas granatos, mestos į administracijos namą. Greit bolševikai išlaužė kalėjimo duris ir, mušdami šautuvo buožėmis, įsakė visiems kaliniams išeiti į kalėjimo kiemą, aptvertą spygliuotos vielos tvora. Čia visus sustatė į atskirus būrius. Prie vieno būrio prijungė iš kažkur atvary-

tų keletą moterų. Vieną būrį pastatė prie dirbtuvių ir tuoj po to pradėjo šaudyti kulkos vaidžiais. Kilo neįsivaizduojamai baisus klyksmas, maldaimai, sužeistųjų dejavimai. Arčiau tvoros stovėję kaliniai, kad ir sužeisti, kruvinomis rankomis kabinosi į spygliuotą vielą ir, dar kartą kulkų lietaus pataikyti, susmukdavo patvoryje.

Pradėjus į mūsų būrį šaudyti, aš kritau į tarpežį darželio, esančio prie pastato, o ant manęs pradėjo virsti sužeistieji ir lavonai. Netekau nuovokos. Girdėjau tik nelaimingųjų dejavimus ir šauksmus.

Pasigirdo granatų, mestų į lavonų krūvas, sprogimai ir dar didesnis dejavimas. Po to keletas bolševikų ėjo tikrindami, ir radę likusį gyvą ar sužeistą, pribaidėdavo. Girdėjau, kaip kuris nekuris, likęs gyvas, pats prašydavosi nušautas, matyti, nebesitverdama iš skausmo.

Tuo laiku pasigirdo stiprus šaudymas. Pravieniškų geležinkelio stoties kryptimi ir bolševikai nuskubėjo į ten. Aprimus šuviams gyvieji ir mažiau sužeistieji pradėjo lysis iš po lavonų. Bet raudonųjų budelių, pasirodo, buvo paliktas vienas raudonarmietis - mongolas, kuris pirmuosius pakilusius nušovė.

Būdami aptverti spygliuota viela ir saugomi sargybinio, dar negalėjome bėgti. Sutemo. Mongolas sargybinis pasidarė neramus. Ėmė šaukti savo draugus ir šaudyti į viršų. Kai niekas neatsiliepė, mongolas dingo. Dabar, kas buvo likęs gyvas, išbėgiojome. Aš su vienu sužeistu, nuo baisių išgyvenimų visai pakrikusiais nervais, per miškus nuejome Kauonolink. Buvau visas kravinas, todėl artimiausiam kaime gavau pasikeisti drabužiais Greit susitikau su mūsų partizaniais ir po kelių dienų pasiekiau Kauną.

Žinia, kad bolševikai žudo kalinius, kad jie šaudė kaimo ir miesto gyventojus, kad jie plėšia ir degina namus, priverstė lietuvius sukilti ir griebtis savisaugos priemonių. Lietuviai sukilo visame krašte. Dar bolševikų armijos traukėsi nuo Vokietijos pasienio, Lietuvos partizanai jau šturmo Kauną ir miestą po 24 valandų paėmė ir išlaisvino iš kalėjimų likusius politinius kalinius. Į siautėjantį bolševikų terorą buvo atsakyta ginkluotu pasipriešinimu. 125.000 lietuvių partizanų kovėsi su komunistais, vadavo iš kalėjimų politinius kalinius, saugojo žmonių gyvybę ir turtą.

(B. D.)

Reikšminga Europos Jaunimo Konferencija

Birželio 5-7 d. Paryžiuje vyko Europos Jaunimo Konferencija, sušaukta svarstyti Centro ir Rytų Europos problemų. Konferenciją globojo šie garbės pirmininkai: P. Reynaud, R. Schuman, P. H. Spaak, Heinrichrich von Brentano, Enzo Giacchiero, Richard Law ir P. J. S. Serrarens. Jie taip pat konferenciją pasveikino. Be to, žodį tarė P. Reynaud, kaip Prancūzų Komiteto už Laisvąją Europą pirmininkas. Šis komitetas konferencijos svečiams, atstovams ir stebėtojams suruošė priėmimą. Konferencijoje lietuvių jaunimui atstovavo K. Jasutyti, K. J. Čeginskas, A. Venskus, B. Venskuviene ir A. Mončys, kvieštais svečiais dalyvavo Dr. P. Karvelis, prof. J. Baltušaitis ir L. Š. Draugijos pirm. O. Bačkienė. Am. Balso lietuviškojo skyriaus direkt. J. B. Laučka buvo nurykęs iš Muncheno įregistruoti jaunųjų visų kraštų atstovų pareiškimus į jų kraštus.

Konferencijoje paskaitą skaitė Prancūzijos kabineto narys Mitterand. Iš laisvųjų kraštų kalbėję Prancūzijos Europ. Sąjūdžio pirm. prof. R. Courtin, senato vicepirmininkas ir valstybių, neatstovaujamų Europos Taryboje, komisijos pirm. E. Pezet, britų parlamento narys konservat. R. C. Brooman-White, belgas Jean Drapier. Iš pavergtųjų kraštų atstovų kalbas pasakė buv. Vengrijos ministras Paryžiuje ir Vengrijos Europ. Sąjūdžio Komiteto pirm. de Auer, Lietuvos charge d'affaires Prancūzijoje Dr. S. A. Bačkis, buv. rumunų užs. reik. G. Ga fenco, Centro ir Rytų Europos Socialistų Sąjungos pirmininkas lenkas Z. Zaremba ir vietoj H. Ripkos - T. Sabo. Po paskaitų ir pranešimų kai kurie laisvųjų kraštų ir pavergtųjų kraštų atstovai buvo prašyti padaryti reikalingas intervencijas. Dr. S. A. Bačkis savo kalboje pabrėžė, kad Lietuva su kt. šiuo metu pavergtais kraštais visados su darė Laisvosios Europos dalį. Jie drauge su visais pavergtais Centro ir Rytų Europos kraštais ir dabar tebekovoja, nepaisydami daromų jiems okupantų skriaudų, už tuos pačius idealus, kaip ir Vakariai: laisvę, taiką, teisingumą.

(Pabaiga iš 3 pusl.)

tautinėmis vėliavaitėmis išpuoštoje salėje prof. J. Grinius skaitė paskaitą apie Mindaugo vainikavimą karaliumi ir jo nuopelnus Lietuvai. Kalbėtojas pabrėžė, kad Mindaugas išvedė Lietuvą į tarpt.

— Iš Australijos prieš kiek laiko į Abisiniją išvykęs gydytojo darbo dirbti Dr. A. Brundza, kaip praneša «M.P.», sėkmingai įsikūrė Kaffos provincijoje. Jimma mieste. Modernioji ligoninė dirba ginekologo ir chirurgo darbu ir yra gerai įsitaisęs. Jo tikinimu, Etiopijoje galėtų įsikurti ir daugiau lietuvių gydytojų. Norintieji darbo turi kreiptis su prašymu, pridėdami reikalingus dokumentus, į etiopų sveikatos ministeriją Adis Abebos mieste. Priimtieji gaus apmokamą kelionę sau ir šeimai, 800 etiopinių dol. mėn. algos ir nemokamą gyv. namą. Australijoje gauta žinia, kad N. Gvinejoj mirė ten gydytojo darbu dirbęs Česlovas Kocėnas.

— D. Britanija. Karalienės Elžbietos II vainikavimo iškilmės buvo tiesiai žiūrovams perduotos televizija. Buvo galima matyti taip pat lietuviai skautai, dalyvavę vainikavimo proga suruoštame skautų sąskrydyje. Lietuviai skautai

su latviais buvo vieninteliai atstovai kraštų anapus gelež. uždangos.

Am. Balsas vainikavimo proga transliuotame pranešime pažymėjo, kad tais laikais, kai buvo vainikuojama Elžbieta I-ji, Lietuva buvo galinga valstybė. Baltijos jūroje dėl dominavimo ėjo didelės varžybos. Lietuvos ir Lenkijos karalius Zigmantas Augustas savo angliškai rašytame laiške britų karalienei Elžbietai I-jai prikašėjo, kad ji, siūsdama rusams ginklus, remia Lietuvos priešus ir žemina savo vardą. Ta proga ne vienas lietuvis taip pat prisimena, buvo vainikuotas Lietuvos karalius Mindaugas ir karaliumi tituluojamas Vytautas, nors ir ne sulaukęs karaliaus vainiko.

Radio pranešimu, pasižymėjęs britų artistas Gelgudās, kurį kitį skelbia esant lietuviško kilimo, karalienės Elžbietos II pakeltas į riterius.

— Italija. Apie Vilniaus arkiv. J. Matulevičiaus beatifikacijos bylą jau ir viešai

rašė Valdybos pirmininkas Pr. Zundė ir Tarybos narys T. Alf. Bernatonis.

2. Jei dėl kurių nors priežasčių ateityje gimnazija nustos veikti, namai bus panaudoti kitam lietuviškam kultūriniam ar karitatyviniam reikalui: amatų mokyklai, senelių, invalidų ar vaikų prieglaudai, sanatorijai ar poilsio namams ir pan.

3. Atsistačius Nepriklausomai Lietuvos Valstybei, namai pereina Lietuvos Valstybės nuosavybėn.

4. Krašto Valdyba imsis visų atsargumo priemonių, kad ateityje namai negalėtų būti kieno nors nusavinti arba kad jie kitaip neišeitų iš lietuviškų rankų.

5. Į Vasario 16 Gimnazijos Namų Vajų kviečiamos aktyviai įsijungti visos laisvajame pasaulyje esančios lietuviškosios organizacijos, kurios pačios pasirenka būdą ir priemones lėšoms telkti, atsižvelgdamos į to krašto sąlygas ir susidariusias tradicijas, ir Vasario 16 Gimnazijos rėmėjai.

PLB Vokietijos Krašto Valdyba

Gerb. M. Lietuvos Red.

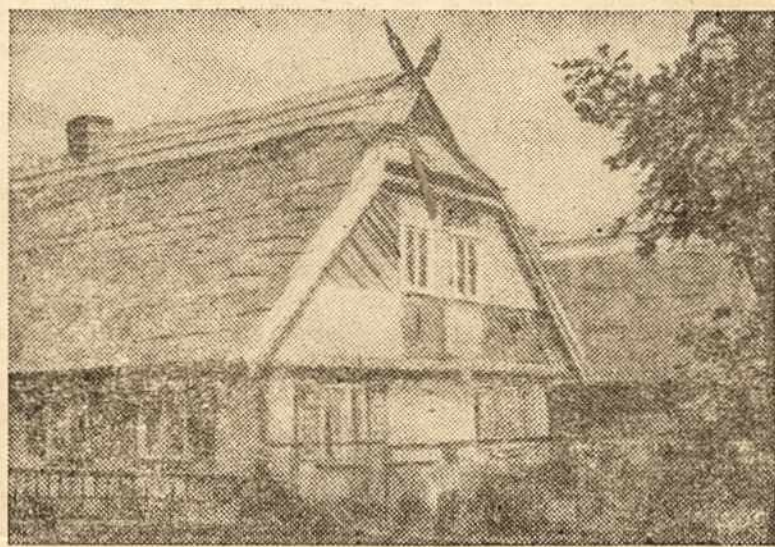
Rio de Janeiro lietuvių latvių ir estų organizacijų atstovai pasiuntė sekančią prezidentui Eisenhoweriui Telegramą:

Jo Ekselencijai Generolui Eisenhoweriui
Amerikos Jungtinių Valstybių Prezidentui
baltieji Rūmai Vašingtone.

Birželio 14-ji diena yra Estų, Latvių ir Lietuvių tautos didžiojo gedulo diena, diena kada Sovietai pradėjo masinį genocidą. Prieš 12 metų tą dieną daugiau kaip 100,000 baltiečių vyrų moterų ir vaikų buvo išplėšti iš jų gimtųjų namų ir ištremti iš tėvynės į prievartos darbų lagerius Rusijoje, tolimame Sibire ir Kazachstane. Po šio pirmojo išvežimo sekė dar keletas.

Kol mūsų tėvynės yra dar Sovietų Sąjungos pavergtos, žiaurioj nežmoniškoj okupacijoj, mes pajutome išvadavimo

(Pabaiga 6 pusl.)

Lietuviškas namas Pakalnėje. Mazojų Lietuvoj.

areną kaip visai savarankų ir lygų kitoms Europos tautoms partnerį. Jeigu nelaimin gi to meto įvykiai ir istorinės aplinkybės nebūtų užbaigę Lietuvos karalių dinastijos Mindaugo mirtimi, šiandien matytume Lietuvą galingą valstybę, kurios garbė skambėtų visame pasaulyje. Tačiau ir dabar Mindaugo karūnavimas kalba pasauliui, kad Lietuva nėra koks naujadaras, bet tradicinė valstybė, turinti 700 metų praktikos ir galinti reikalauti, kad jai vėl būtų grąžinta laisvė ir nepriklausomybė.

Pagal VLIKo mintį posėdžio pabaigoje buvo nutarta pasiųsti prez. Eisenhoweriui, Churchillui, Aurioliui ir kt. žymiejiems politikams atitinkamus raštus, kuriais reikalauja iš sovietinių valdovų grąžinti Lietuvai ir kitiems pavergtiems kraštams laisvę ir nepriklausomybę.

skelbiama. Šiomis dienomis prie Romos vikariato ir prie visu parapiinių bažnyčių buvo iškabinamas Sv. Tėvo generalinio vikaro kardinolo Micaros pasirašytas viešas skelbimas, liečias arkiv. Jurgio Matulevičiaus beatifikacijos bylą.

PLB Vokietijos Krašto Valdybos Pareiskimas

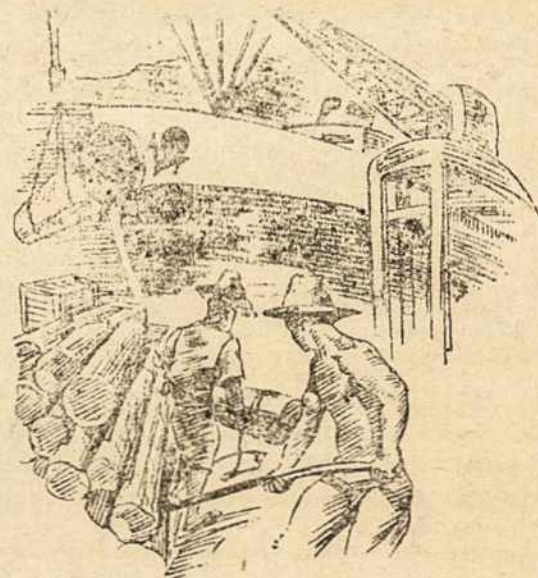
JAV lietuviškoje spaudoje keliais atvejais buvo pareikšta susirūpinimo Vasario 16 Gimnazijai užpirtų Hüttenfeldeje namų nuosavybės apsaugojimo ir jų panaudojimo ateityje reikalu. PLB Vokietijos Krašto Valdyba randa tai reikalingu lietuviškajai visuomei paaiškinti:

1. Namai su sklypu užpirtiti PLB Vokietijos Krašto Valdybos vardu ir skiriami Vasario 16 Gimnazijai. Pirkimo sutartį Valdybos įgaliojimai pas

REIKIA BALDŲ? KREIPKIS Į TAUTIEČIO J. L. Galinskas Ltda.

BALDŲ SANDĖLIS
AV. DR. GIACAGLINI, 71-C — V. ALPINA.

Madeiras do Brasil
PERES & PRANAS LTDA.

Importação — Exportação
Raštinė: - Av. Churchill, 94 - 1.º and. - sala 1110
Rio de Janeiro - Fones: 52-0229 e 32-6265
Em Minas Gerais:
Peres & Cia. Ltda. - Leopoldina - R. Providencia, 71
Jother Peres de Resende - São Pedro dos Ferros
Amadeu Cesar Machado - Nanuque, Minas

Nori patogioj, gražioj vietoj, pamary — Praia Grande įsigyti žemės sklypą?

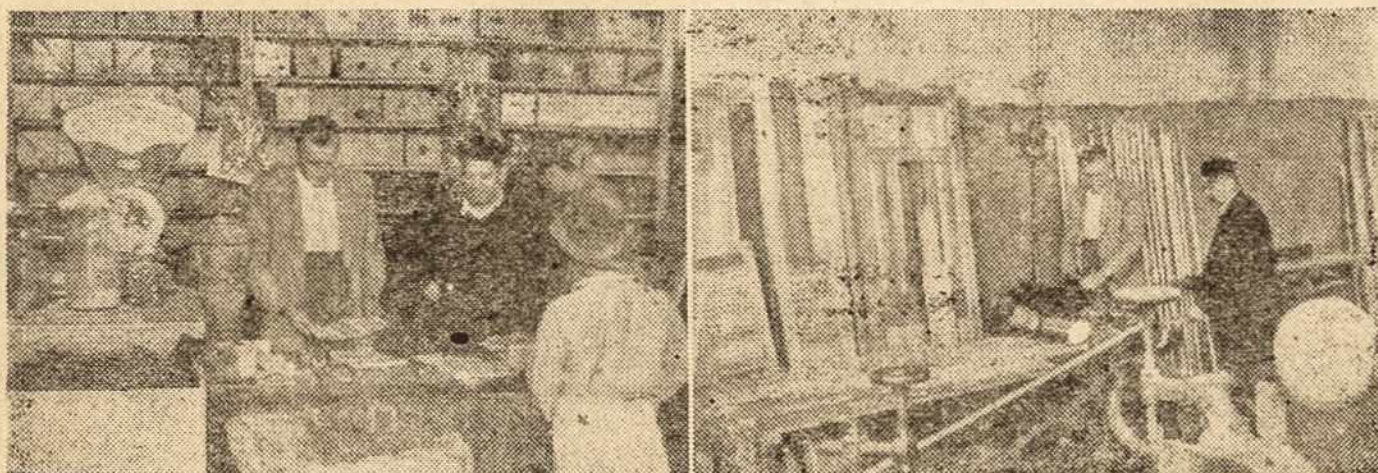
Neuzmirsk apsilankyti Suarão.

Ten yra elektra visose gatvėse įvestas vanduo. Yra viešbutis, restoranas bažnyčia, mokykla. O svarbiausia, kad prie visų šių pagerinimų kaina pusiau mažesnė, negu kitų šalia esančių sklypų.

Via Anchieta — nauja autoestrada eina skersai Vila Suarão. Taip pat yra ir geležinkelio stotis.
Daugiau informacijų «Mūsų Lietuvos redakcijoje».

Statybos medžiagos sandėlis ir įvairių geležinių daiktų, indų bei darbo įrankių krautuvė tikrai pas

JAKUTIS & LAPIENIS LTDA.

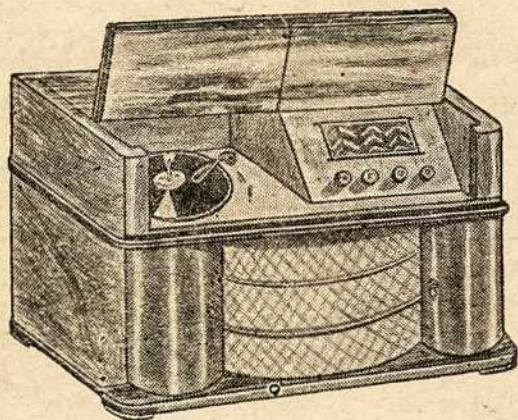

AVENIDA DR. GIACAGLINI, 34-C

VILA ALPINA

Sprindys & Cia

PARDUODA

TOBULIAUSIAS RADIO VITROLAS.

balso grynumas, skambumas

Sprindys & Cia — Largo S. Jose 1.

Kaip niekur kitur, prieinamiausiomis kainomis.
Parduodama patogiomis sąlygomis ir išsimokėjimui

Rastinės Darbai ir Teisiniai Patarimai

Naturalizacija, inventorius surašymas, išieškojimas skolų, persiskyrimai (desquites) nuomininkų išvaymas, kriminalinė ir darbo teisė.

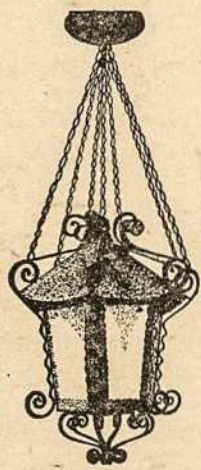
Darbininkams patarimai veltui.

Galima kreiptis šiomis valandomis nuo 10 iki 12 val. ir nuo 16,30 iki 19 val.

Rua Roberto Simonsen, 13 -- 3.º — salas 306 · 310
(Senoji rua do Carmo ir kampas Praça Clovis Bevilacqua)
São Paulo

MEKANIKOS DIRBTUVE

Gaminami įvairiausių braižinių vitražai, vieliniai tinklai tinkavimui ir tvoroms, langų stiklų apsaugos, užtvaros, geležinės durys ir vartai, banguotos skardos durys pagal mąstą.

Gaminami žibintuvai įvairiausių tipų. Daromi įvairių dydžių gražtai žemei gręžti. Pardavimas grynais ir išsimokėtinai.

LEONAS VARNAUSKAS

Telefonas (recados) 3-0707

Rua 12 N.º 39 — Vila Zelina
Avenida Zelina N.º 714 — (fundos)
Caixa Postal 4118 — São Paulo

Atelier de Modas

ALEKSANDER BAGDONAS

RUA BARÃO DE ITAPETINGA, 275 — 7.º AND. — SALA 73
TEL. 34-7482 — SÃO PAULO

Foto-Studioja "BERNARDO"

IKURTA 1890 METAIS

Išpildo meniškai įvairius foto darbus. Specialybė padidiniams tamsiuose tonuose ir sepia, spalvinimai aliejiniais dažais ir pastele.

ARTHUR SCHMIDT

Priimami pakvietimai į namus — Senų portretų reprodukcijos
RUA SÃO CAETANO, 447 — TEL. 4-5576 — SÃO PAULO

Industria e Comercio de Calçados

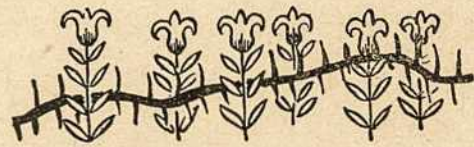

SPECIALYBĖ BATŲ: vyrams, moterims, panelėms, futbolistams, vaikams...

Rua Javaés, 719 -- São Paulo

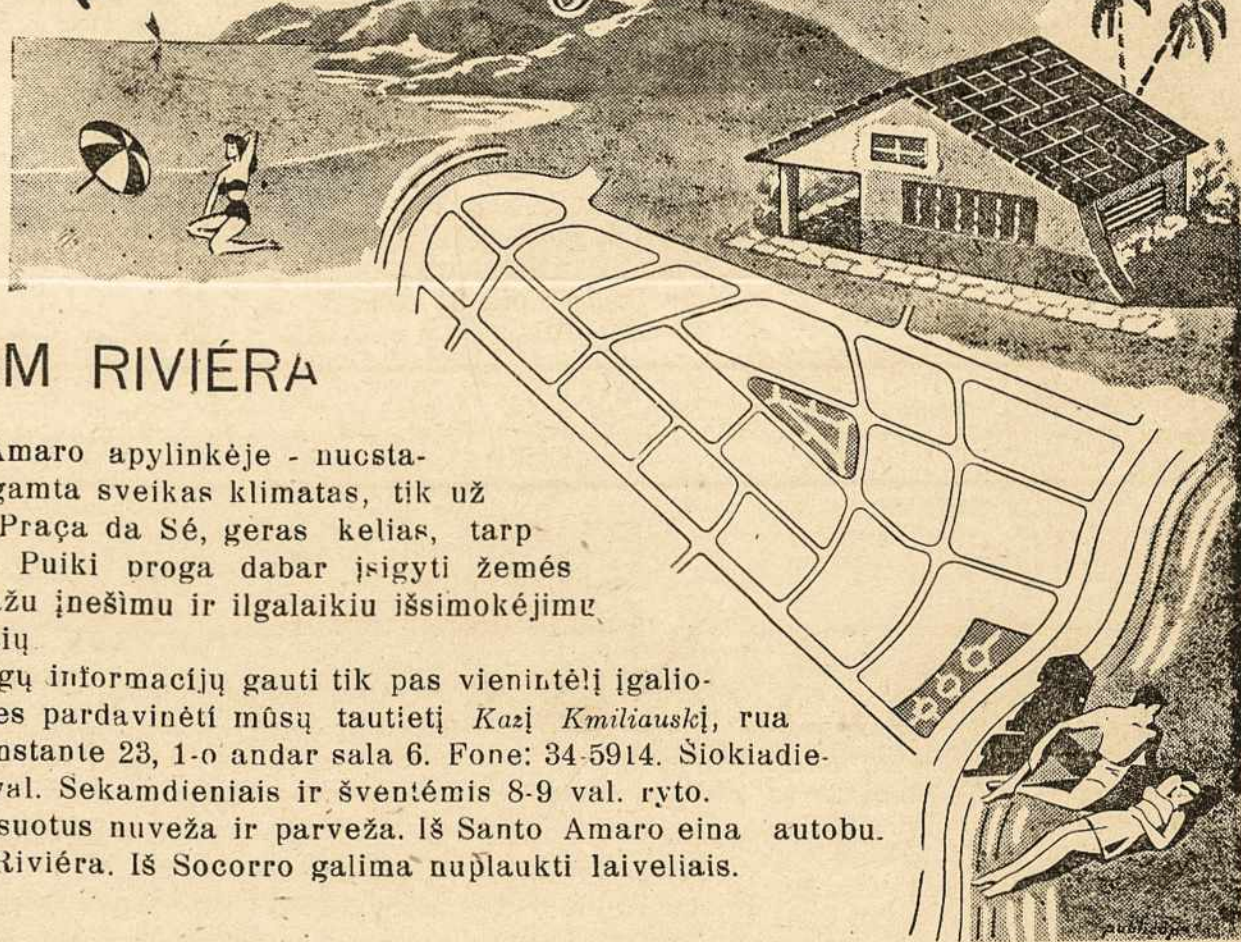
Nori, kad «Mūsų Lietuva» būtų lietuviškojo gyvenimo veidrodis?

— Bendradarbiauk joje pranešdamas visas naujienas iš savo apylinkės, miesto ar interjero.

SKAITYK IR PLATINK
«MŪSŲ LIETUVA»

UM RECANTO PARA VOCÊ nas lindas praias do Jardim RIVIÉRA

JARDIM RIVIÉRA

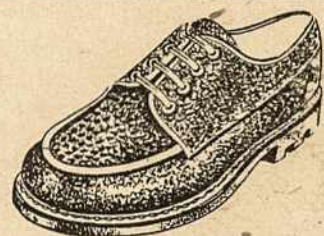
Santo Amaro apylinkėje - nuostabus grožio gamta sveikas klimatas, tik už 18 km. nuo Praça da Sé, geras kelias, tarp dviejų ežerų. Puiki proga dabar įsigyti žemės sklypą su mažu įnešimu ir ilgalaikiu išsimokėjimu — 100 mėnesių

Reikalingų informacijų gauti tik pas vienintelį įgaliotinį šias žemes pardavinėti mūsų tautietį Kazį Kmiliauskį, rua Benjamin Constante 23, 1-o andar sala 6. Fone: 34-5914. Šiokiadieniais iki 17 val. Sekamdieniais ir šventėmis 8-9 val. ryto.

Suinteresuotus nuveža ir parveža. Iš Santo Amaro eina autobu. sai Jardim Riviéra. Iš Socorro galima nuplaukti laiveliais.

CASAS SÃO JORGE

APRENGIA VYRUS NUO GALVOS IKI KOJU

Batai, skrybėlės, marškiniai, kaklaraiščiai, kojinės, lietsargiai,

Taip pat batukai moterims ir vaikams.

Viskas geriausios rūšies, patvaru, gražu ir pigu.

IŠ FABRIKO TIESIAI VARTOTOJUI.

JORGE MATELIONIS

KRAUTUVĖS:

Rua São Caetano, 526
Fone 35-3260

Rua São Caetano, 510
São Paulo

VIENINTELIAI ATSTOVAI
GARSIOJO VANDENS
LINDOYA

ALOUS VARYKLOS COLUMBIA S/A.

GAMINIŲ PLATINTOJAI

IRMÃOS CARRIERI LTDA.

Lindoya vanduo yra senai žinomas gėrimas, kurio puikų veikimą į žmogaus sveikatą jau visi yra vienbalsiai pripažinę. Pabandykite, įsitikinkite ir visados naudokite!

RUA DINO BUENO, 795 a 835 Caixa Postal 3967
TELEFONES: 51-4019 e 51-2223 SÃO PAULO

MŪSŲ Lietuva

AV. ZELINA, 706 — CAIXA POSTAL, 371 — SÃO PAULO

BAŽNYČIOS STOGAS,

sustiprinti ir perdengti, vienon dokalkų brazilčių, gal bus baigtas ligikito sekmadienio, t. y. 5 d. liepos mėn..

ŠI SEKMADIENI IR PIRMA-DIENI

mišios bus laikomos ne bažnyčioje, bet mokykloje už bažnyčios, o kitomis savaitės dienomis bažnyčioje, įėjimas ne per didžiąsias, per zakristijos duris.

KLEBONAS LANKO

parapijonus ir renka aukas bažnyčios darbams. Aukojusių vardai ir aukos bus pradėtos skelbti sekančiam «M. L.» numeryje. Taip pat bus pranešta kiek atsieis numatoma bažnyčios reforma.

KOLONU

arba piliorių galimybes patatyti bažnyčioje, studijuoja ir ruošia projektą vienas inžinierius architektas. Kolonas, jei bus lėšų, bus galima ir vėliau pastatyti. Bet stogo forma yra neatidėliotina.

— Švento Petro dienoje mišų tvarka bus kaip sekmadieniais.

— «MŪSŲ LIETUVOS» BICIU LIU sueiga praėjusį sekmadienį buvo įdomi ir gyva. Ją pradėjo p. Henrinkas Valavičius apibudindamas lietuviškos spaudos padėti bei sąlygas išsivijoje, primindamas, kad jos likimas yra visų susi pratusių lietuvių rankose. To del ir šio susirinkimo tikslas yra pramatyti priemonės spaudai išlaikyti ir tobulinti.

Po pranešimo, kuris buvo įvadas į diskusijas, savo nuomonės pasisakė susirinkusieji, siūlydami konkrečias priemones. P. Al. Polišaitis, Lietuvos Konsulas São Pauloje priminė, vieningo ir solidaraus darbo pavyzdžius, kaip pavyzdžiui Didžiosios Britanijos lietuviai, kurie bendromis jėgomis išlaikė ir laikraštį ir yra išsiję namus. Kanados lietuviai taip pat gali būti mūsų pavyzdžiu. Jie irgi turi sudarę akcinę bendrovę ir užpirkę namus. Gražų darbą atlieka, kurie dirba iš pasiaukojimo «Mūsų Lietuvai». Bet jiems talkon privalo ateiti kiti. Tam tiks liui yra reikalinga iš pačių rė

(pabaiga iš 4 pusl.)

vilties spindulį. Jūsų pranešimas Amerikos politikos reikalais, kurį jūs padarėte Amerikos laikraščių Redaktorių susirinkime šių metų balandžio mėnesį. Jūs pasakėt, kad Rytų Europos Tautos taip pat turi teisės laisvai išsirinkti savo vyriausybes.

Mes labai esame dekingi Jūsų Ekselencijai už tokį pareiškimą ir meldžiame Dievo, kad išsivisinimo valanda nepa veluotų sielvarto apimtiems ir nukankintiems mūsų tautiečiams.

Telaimina Dievas Jus Prezidente Pasiraše estų latvių ir lietuvių sąjungų pirmininkai Valdemar Turnes, Nikolai Ozolis ir Klemas Martinkus

mėjų sudaryti komitetą, kuris rūpintųsi laikraščio ir bendrai spaudos likimu. J. Paukštys linkėjo į spaudos darbą rūpin-tis įtraukti ir jaunimą ir taip pat pasisakė už pastovaus komiteto sudarymą. Al. Bugus lauskias nurodė konkrečias priemones spaudai padėti. Organizacijos gali per metus, spaudos labui suruosti vieną vakarą Inž. Bačelis kelė mintį eiti į liaudį su spauda. Šiuo klausimu dar apsisakė P. Šimonis, St. Remenčius, J. Kar-pavičius, Švegžda, J. Januškis, J. Antanaitis ir kt. Iš visų diskusijų paaiškėjo, kad spaudos palaikymui yra reikalingas sudaryti komitetas kurin-jėitų ir organizacijų atstovai. Šio komiteto uždavinys būtų nevien laikraščio palaikymas ir leidimas, bet ir knygų. Pavyzdžiui Brazilijoje yra rašytojų, kurie turi parašę knygų, bet nėra kam jų išleisti. Susirinkimas truko apie 3 valandas ir pilnai pateisino jo sušauki-mą.

Susirinkimo dalyvių tarpe buvo iškelta mintis tokius susirinkimus šaukti ir dažniau, pav. kas 6 savaitės, pasvars-tyti nevien tik spaudos, bet ir kitus aktualių lietuviams klausimus ir reikalus.

Šia proga «Mūsų Lietuvai» paaukojo:

J. P. Cr \$700,00.

P. Al. Polišaitis, Lietuvos konsulas S. Pauly, P. Šimonis, J. Antanaitis, J. Lukosevičius, St. Remenčius, Ant. Pavilonis po Cr \$500,00.

Inž. Z. Bačelis, K. Bačelis, K. Janulevičius, J. Karpavičius po Cr \$300,00.

J. Januškis, Ant. Cipas, X. Y., Juozas... (pavardė neįskai-toma) Al. B. po Cr \$100,00.

J. Sprindys ir P. Kriaučiūnas po Cr \$50,00

Visiems bičiuliams parėmu siems savo aukomis «Mūsų Lietuvos» laikraščio reikalus nuosirdžiai dėkoja «Mūsų Lietuvos» Redakcinė Kolegija ir Administracija.

IŠEIVIŲ DIENOS

programa jau sudaryta. Tuo reikalu praėjusį sekmadienį Vila Zelinoje, buvo organizacijų atstovų pasitarimas pirmininkaujant p. konsului Al. Polišaičiui. Kalbėtoju yra kviečiamas p. Šilius. Meninėje programoje dalyvaus L.K. Bendruomenės jaunimo ir jaunųjų, chorai, solistai: K. Ambrazevičius, V. Laurinaitis, V. Tatarūnas.

Minėjimas bus 19 d. liepos mėn. 15 val., Mokoje Liet. Sogos Brazilijoje patalpose, rua Lituania 67.

SUSIRINKIMAI

Šį sekmadienį, penktą valandą po piet, Vila Zelinoje, mokyklos patalpose šaukiamas Liet. Kat. Moterų Draugijos ir Maldos Apštalavimo bendras susirinkimas aptarti Moterų Draugijos 15 metų jubilėjaus šventei. Moterys kviečiamos kuo skaitlingiausiai dalyvauti.

KONCERTAS BAŽNYČIOS NAUDAI

Rugpiūčio mėn. 1 d. Vila Zelinoje, naujoje gimnazijos salėje, L. K. Bendruomenės cho-

ras ruošia koncertą vakarą su šauniu bufetu. Gautas pelnas skiriamas bažnyčios naudai.

SVETIMA KALBA LIETUVIŠ KOJ SPAUDOJ

Yra keleta leidžiamų lietuviškų laikraščių įvairiuose kraštuose, kur be savos kalbos, dar vienas kitas strapsnis, kartais net ištisi puslapi-ai atspaudsdinami vietinė krašto kalba. Taip daro Argentinoj, kaikurie, pav. «Vytis», Lietuvių Dienos», Amerikoje, «Mūsų Pastogė» Australijoje ir kt.

Talpinti svetimą kalbą straipsnius lietuviškame laikraštyje gali būti dvi priežastys. Kaikuriuose kraštuose, kaip Argentinoj, o prieš pastutinį karą ir Brazilijoje, vyriausybės potvarkiai reikalavo, kad ir vietinė kalba būtų vienas kitas straipsnis patalpintas. Teko nugirsti, kad ir Australijoje panašus reikalavimas statomas svetimšalių spaudai. Manau, kad kaip tik dėl šito reikalavimo ir «Mūsų Pastogė», Liet. Bendruomenės organas, beveik išsisa puslapi užpildo anglų kalba rašytais straipsniais ar žiniomis. Kitaip nebūtų prasmės, nes senoji Australijos imigracija yra labai neskaitylinga, o dy-pukai dar nespėjo suaustralėti.

Kiti gi laikraščiai, žurnalai, kaip «Lietuvių Dienos», «Vytis», skiria arba dalį laikraščio jaunimui silpni ar net visai lietuviškai nekalbančiam jaunimui. Tėvų Marijonų mėnraštis «The Marian» yra visas anglų kalba

Jeį sergi, ar nori patikrinti sveikatą, nevažiuok miestą, bet kreipkis į čia VILA ZELINOJ atidariusį konsultorią

Dr. Mario Ranieri

vaikų, suaugusių ir moterų ligų specialistą

Priėmimo valandos: pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais nuo 8 iki 11 - 16,30 iki 20 val.

Šeštadieniais nuo 15 iki 17 val. ir sekmadieniais nuo 9 iki 11 val.

Praça São José, 8 sala 6 ir 7 — Vila Zelina (Baužio name)

IRMAOS

ESCRITORIO VILAZELINA

BAUZYS

Registrado no C.R.C. sob e n.º 551

PRAÇA SÃO JOSÉ, 8 SAL.1 E 2 - V. ZELINA - S. PAULO

Aberturas de firmas
Encerramentos de firmas
Transferencias de firmas
Contratos na Junta Comercia
Distritos na Junta Comercial
Escritas Fiscais
Escritas Comerciais

Contratos de locação
Cartas de Fiança
Requerimentos
Balancos
Alvarás diversos
Seguros de Fogo e
Seguros de accidentes

HORÁRIO das 8 às 19 horas.

Casa Sprindys & Cia.

PRAÇA SÃO JOSÉ, 1 — V. ZELINA — S. PAULO

VISUOMET RASI SAVO ŠEIMOS ŽIDINIUI NAUJANYBIŲ

Geležies reikmenų, dažų, lėkščių, alumiinių indų, įvairių daiktų dovanoms, įvairiausių rūšies pečių-fogonų, siuvamų mašinų, radio, plokštelių ir t. t.

Visa tai galima gauti UŽ PINIGUS ARBA ISSIMOKĖJIMUI.

Prie pat autobuso Nr. 93 sustojimo vietos.

JAU IS ANKSTO RUOŠKIS I

L. K. BENDRUOMENĖS CHORO

KONCERTA - VAKARA

Kuris įvyks rugpiūčio mėn. 1 d. 20 val.

Vila Zelinoje, gimnazijos salėje

Programoj bus naujų gražių dainų, puiki muzika, skanūs užkandžiai, alutis.

Pakvietimus įsigyk iš anksto ir užsisakyk staliuką. Pakvietimų galima gauti pas choristus ir klebonijoje.

užpildytas.

Norint smerkti ar feisinti, reik pažinti konkrečios vietos gyvenimo aplinkybės. Tačiau yra faktas, kad tiek Amerikoje, tiek ir Brazilijoje ne daug yra jaunimo skaitančio lietuvišką spaudą. Viena priežasčių yra nepakankamas lietuvių kalbos mokėjimas.

Išeitys tegali būti dvi: rasti priemones jaunimą pramokinti daugiau lietuvių kalbos, arba dėti vieną, antrą straipsnį portugalų kalba.

Klausimas yra aktualus ir nelengvai išsprandžiamas ne tik kitur, bet ir pas mus. Pažadautina, kad daugiau kas šiuo klausimu pasisakytų.

«Lietuvos užsienio pasą, duotą Vincentui Kasinskui, kilusiam iš Beržinių dv., Vilkaviškio apskr., kaipo dingusį, laikyti be vertės, o radusi jį, prašoma atsiųsti: Consulado da Lituania, Rua Jaguaribe, 477, São Paulo/Brasil.»

Padėka.

Lietuvių Sąjungos Brazilijoje Valdyba reiškia nuoširdžią padėką Vila Anastazijos Dr. J. Basanavičiaus vardo lietuvių pradžios mokyklos MRBlio scenos mėgėjams ir jų vadovui mok. St. Kubiliūnui už komedijos «Pavogtoji sužadėtinė» š.m. birželio mėn. 6 d. pastatymą Mokoje.

O taip-gi, valdyba labai dėkinga šioms ponioms, dirbusioms bufete: Jadvygai Jakubaitienei, Liudai Matelionienei, Elvirai Dantienai ir Uršulei Balkevičienei bei visiems kuo nors prisidėjusiems prie vakaro surengimo ar pagerbusiems vakarą savo atsilaukymu.

LSB Valdyba

— VLIKo pirmininkas M. Krupavičius JAV atstovų rūmų nariui Ch Kersteniui pasiuntė telegramą, kuria Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto vardu reiškiamas padėka už jo pastangas padėti pavergtosioms tautoms, o ypač pasiūlius JAV parlamentui priimti pabaltiečių reikalų rezoliuciją, kuria būtų laisvajam pasauliui atskleisti komunistų pastangos jį užgrobti.

— Iš Kolumbijos pranešama: Lietuvių Katalikų Komiteto ir Kolumbijos Lietuvių Bendruomenės narių kun. Myk. Tamošiuo, kun. Nikodemo Salduko ir Dr. Stasio Siručio pastangomis ir intervencija pagaliau birželio 10 d. Kolumbijos vyriausybė sutiko oficialiai pripažinti ir tvirtinti Lietuvos Konsulatą Kolumbijoje. Lietuvių kolonijos Kolumbijoje džiugiasi šiuo politiniu laimėjimu Lietuvos naudai.

SKAITYK IR PLATIK «MŪSŲ LIETUVĄ»

Reta proga geroj vietoj nusipirkti žemės

SKLYPA

Parduodamas, šalia spaustu vės (av. Zelina 706) žemės sklypas. Vieta tinkama indus trijai, bizniui ir rezidencijai. Arti prie bažnyčios aikštės. Daugiau informacijų gauti prašomi kreiptis šiuo adresu: Rua Doze nr. 39 Vila Zelina.

Mūsų Lietuvos skaitytojai reikalaukite kioskose

«MŪSŲ LIETUVA»

JAU LAIKAS ATNAUJINTI 1953 METAMS «Mūsų Lietuvos» prenumeratą. Laikraščio likimas yra skaitytojų rankose.